

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Izhaja vsa torka in sobota ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželno. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četrtletno 2 K. Prodaja se v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolskih ulicah, Jellersitz v Nunkih ulicah in Leban na Verdijevem tekalšču po 8 vin.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglašje in naročnine pa na upravnništvo »Gorice«. Oglašje se računuje po petih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računuje se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

Državni zbor.

Usoda našega državnega zbora je povsem odvisna od nastopanja, za katero se odločijo zastopniki češkega naroda v dunajski zbornici. Ta odločitev se pa najbrže ne izvrši v enem trenutku, ampak bo posledica dolgotrajnih razmišljanj in razprav. V resnici Čehi ne poznajo politične mrtve dobe, marveč se prav zdaj ob nenavadni vročini živo zanimajo za to, kar je in kar ima biti v politiki. Češki državni poslanec izmed konservativnega veleposestva baron Parish je objavil v listu »Kons. Korrespondenz« v tem oziru članek, ki bo gotovo tudi naše čitatelje izredno zanimal, ker kaže, kako vrvi in kipi politično življenje med brati Čehi.

V češki javnosti, pravi pisatelj, se je v zadnjem času na zanimiv način razpravljalo važno vprašanje. Od raznih strani se je začelo razmišljati, ali kaže, da bi se v češki politiki, osobito v taktiki državnih poslancev, uvedla kakšna prememba ali ne. Že dejstvo na sebi, da se je moglo tako vprašanje sprožiti in da ni našlo takoj splošnega in odločnega odpora, je jako pomembno in priča, da v široki češki javnosti so začeli dvomiti o koristi do zdaj tako proslavljene obstrukcije. S temeljitimi razpravami dr. Matuša se ujema razmišljanje agrarca Praška in skoro isto je govoril dr. Hruban. Kaže se torej, da voditelji vseh onih strank, katerih ne teži odgovornost za pretekli čas, bi se radi odločno odrekli dosežani taktiki ter da se jim zdi lože doseči po novih potih one cilje, po katerih stremijo enako kakor Mladočehi.

Naravno je, da iz mladočeskega tabora se glasijo nazori drugače. Le težko se odloči stranka, ki je postavila vse na katero posebno taktiko, če tudi so se razmere popolnoma premenile, da bi zapustila uhojeno pot. In tako se slišijo iz njenih vrst, četudi se nazori v tem oziru močno križajo, odločni glasovi, da naj se še dalje ohrani dosežana taktika. Priznati moramo, da še do nedavnih časov je bilo opravičeno mnenje, da more češka obstrukcija pri pogodbah z zunanjimi državami ali pri posojilih, ki bi bila potrebna, spraviti vladno in državo v take zagate, ki bi morale donesti obstrukciji važne pridobitve.

LISTEK.

Zavodna vzgojenka.

Maloruski: Marija E. Markovič.

(Dalje.)

„Srce, ne plakaj“, prosil je zopet gospod, „srce, se zbolis! No, saj pa ne bo ta kum; saj ga pregovorim, da odstopi, pa bo. Samo povej mi, koga pa želiš, pa ga povabim.“

„Polkovnika treba prositi, glej koga!“ „Nu, če je treba tako, pa bodi tako! Jutri pojdem k njemu. Nu, odpusti mi, ljubka, da sem te tako užalil.“

„No, to je res: ti me ne miluješ, vedno me žališ!“

„Golobica moja!“ reče gospod potihoma, „miluj i ti mene. Ti se neprenehoma srdiš, in kregaš, a jaz sem upal, da...“

Iz zdaj je zaplakal pa gospod. Gospa pa mu reče: „A kaj pa ti je, kaj ti je?“

In hoče ga prijeti za roko; ali on si pokrije lice ter plaka, plaka... Jela ga je tolažiti, pa se mu sladkati; jedva ga je pomirila.

Nikdo ni mogel slutiti, da ustavi čut v ljudstvu tako hitro upade in da paragraf 14. se razvije v edino institucijo, ki bo delovala v ustavi. Ali to, česar nismo pričakovali, je prišlo, in s tem je odpadel uspeh vsakere obstrukcije za dolgo časa, ako ne za zmiraj. Država in vlada sta našla široka in pripravna vrata, skoz katera bežila pred udarci obstrukcije; niti od inozemstva, niti od finančnih krogov ni pričakovati, da ne bi smatrali opravičenega nazora, da paragraf za silo popolno nadomestuje priložnost.

Obstrukcija nima točke, pri kateri bi vlado uspešno prišla; zato ne omenja letos noben mladočeski govornik trenutka, ko vlada ne bo mogla več obstrukcije prezirati in bo siljena z njo pobotati se. Pomagajo si z nedokazanimi trditvami in prorokovanji. Če pa bi bila država siljena, uvesti silnim potem nove razmere, tedaj ne bo češki narod odločeval teh razmer, ker se sam izključil od sodelovanja, marveč bodo odločevali njegovi nasprotniki, ki se bodo izdajali za rešitelje države. Kakšni novi boji bi potem lahko nastali za češki narod v neugodnih okoliščinah, se zdaj ne dá reči. Ali tega ne smemo pozabiti, da država more z ozirom na to, kako se je paragraf za silo razvil in kako obeta razvijati se, dolgo prenašati sedanje razmere, četudi ne v korist svojih narodov.

Politiki, ki so za premembo taktike, ne zahtevajo, da naj bi nehal boj proti vladi. Vsi so z Mladočehi edini, da cilji, katere si je stavil ves češki narod, se morajo doseči. Le pot, ki pelje do teh ciljev, je po mnenju mnogih politikov različna od tiste, po kateri so do zdaj hodili češki zastopniki.

Poslanec Parish ni edini, ki govori za to, da bi se obstrukcija opustila; kakor on, mislijo še mnogi drugi. Kako se vprašanje reši in kako bo rešitev uplivala na daljni politični razvoj v državi, se danes pač ne more še reči.

Razstava izdelkov učenk

v Šolskem Domu.

Tudi letos, kakor minulih let, so bili razstavljeni izdelki učenk »Šolskega Doma« dne 10. in 11. julija. Izdelkov je bilo toliko razstavljenih, da so napolnili

„Nu, povej mi, čemu si zaplakal? Nu, povej?“

„Niti sam ne vem, ljubka“, reče Boris nekako smejoč, „tako me je nekaj prišlo. Nisem prav zdrav. Nikar ne misli na to in nasmej se mi, da sem zaplakal kot majhen otrok.“

In vzdihnil je.

„Nu, saj te imam rada; ali vendar ne morem biti vedno pri tebi, treba gospodariti, srce moje!“

38.

Narodil se jima je sin. Ali je tedaj prišlo zopet gospode h krščenju! Napravili so šumni obed. Kum — polkovnik — se je pripeljal na dvor s sivimi konji, okrašenimi s kragaljški. Bil je okrogel, rdečkast, z desno si je vedno sukal brado, a z levo pridrževal sabljo, in vedno vzdigoval rame.

Bila sem rada, ker zdaj sem bila malo bolj prosta. Šla sem k Prokopu. Stojim pa se razgovarjam z njim na dvorišču. Kar pride gospod; bil je zelo vesel kot na poroko.

v šestih šolskih sobah mnogo nalašč za to pripravljenih velikih in manjših miz. Pobešeni so bili tudi po stenah mnogovrstni izdelki in risarije. — Nočemo na drobno popisovati razstavljenih predmetov, navesti hočemo le na kratko, kaj se je nahajalo v vsaki sobi.

V risarski dvorani v I. nadstropju bile so razobešene po stenah in po dveh velikih mizah razložene prostoročne risarije, in sicer: na desni steni risarije dekliške obrtno-nadaljevalne šole; na podolžni steni risarije II. letnika pripravljavnice za izobraževališča za učiteljice (osmo š. leto); na zadnji steni pa I. letnika pripravljavnice (sedmo š. leto). Kolikor se ni moglo razobesiti po stenah, naložilo se je po dveh velikih mizah. — Risarije so bile vse prav čedne in brez izjeme točno in ukusno izdelane. Na teh se je jasno razvidelo, kako deklice napredujejo od pripravljenih listov in vresov do umetno sestavljenih vresov in drugih predmetov. Učenke I. letnika in pa začetrnice dekliške nadaljevalne šole so risale bolj proste liste samo s svinčnikom. Več njih je bilo črtljanih, vse pa prav snažno in točno izpeljane, kar se je posebno razvidelo na simetričnih podobah. Ti izdelki jasno pričajo, da so g.čne učiteljice utrdile prave pogoje dobre risalke ter da na podlagi tega se deklice lahko same izobrazujejo v prostoročnem risanju. Več risarij dekliške nadaljevalne šole in pa II. letnika pripravljavnice je bilo prevlečenih in barvanih. Tudi tukaj se je razvidela prava metoda, ker so se učenke vadile prvič prevlačiti risarije z eno barvo, n. pr. vresi, sestavljeni iz enakih listov, kasneje z dvema barvama, s tremi barvami itd. in slednjič z več barvami brez senčenja in pravilno senčeni. V obče se mora priznati, da se deklice poučuje po pravi metodi, da se jim vzbujajo in utrjuje estetični čut. — Na dveh mizah so bili razstavljeni sešitki II. letnika pripravljavnice. Iz teh se je slehern lahko prepoznal, do kolike urnosti so deklice dosepele v slovenskem in nemškem spisju, v računstvu in v geometriji. — Slednjič je bila še ena miza obložena z geometrijskimi telesi, katera so učenke I. letnika iz lepenke prav čedno in pravilno napravile.

V šolski sobi IV. dekliškega razreda v I. nadstropju so bila razstavljena ročna

dela učenk III. razreda, n. pr. pletene izglednice, nogavice, brisače, prtiči, kapice itd.; pa učenk IV. razreda, n. pr. izglednice križevatega šiva, mnogovrstne uporabe križevatega šiva na brisačah, preprogah, prtičih, predpasnikih in te večina v jugoslovanskem slogu, in izglednice v šivanju. — Razstavljeni predmeti, pravilno in po učnem načrtu čedno izdelani, napravili so dober utis na obiskovalce razstave; sosebno so ugajali zelo ukusni okraski na preprogah in brisačah.

V dvorani VI. dekliškega razreda so bila ročna dela učenk II., V. in VI. razreda. One II. razreda so razstavile mnogo prav lično kvačkanih izglednic, kapic itd. V. letnice so razstavile proste ženske srajce pa mnogo drugih izdelkov, okrašenih s kvačkanimi zobci ali s križevatim šivom. Učenke VI. razreda so razstavile po predpisu moške srajce, vse prav čedno, a priprosto delane po učnem načrtu. — V tej sobi je bilo mnogo različnih izdelkov, kateri se porabljajo v vsaki družini, ali so v lepšanje stanovanj meščanom, n. pr. blaznice, preproge, pogrinjala, podstavke itd.

(Konec pride.)

Dopisi.

Šempas, 13. julija. — Poročam Vam o znamenitem pogrebu in o še imenitnejšem krstu. K počitku smo spremili veliko županijo Šempas, obsegajočo pet davčnih občin, in obenem smo stali pri krstu treh novih občin. Pretekli ponedeljek, torek in sredo so se vršile starostne volitve za nove županije: Ozeljan-Sv. Mihel, Šempas in Osek-Vitovlje. Nad dvajset let gojena želja se je uresničila.

Volitve starešinstva za Šempas so se vršile v ponedeljek, dne 11. julija, in sicer dopoldne je volil tretji razred, popoldne pa drugi in prvi. Volitve je vodil dosedanji skupni župan g. Anton pl. Monari Neufeldski. Udeležitev je bila obilna, ker prišlo je na volišče nad 100 upravičenih volilcev.

Pred volitvijo in med volitvijo se je vršilo vse mirno in dostojno. Ni bilo nobenega krika, niti predrzne ali strastne agitacije. Tisti, ki je kolikor toliko žugal motiti slovo, se je modro umaknil v mesto

Gospa je kar molčala ter si grizla ustnice. A polkovnik je vstal ter dejal: „Le vkup, vrazja otroka, oba krasna. Treba ju poročiti, mila moja kuma. Ali ga hočeš, dekle?“ vpraša me, pa hoče pomežikniti, ali ni mogel, ker ga je imel nekoliko preveč pod kapo.

Vsi gospodje so pritrdili: „Poročiti ju, poročiti. Čujte: vaš kum — polkovnik — pravi tako.“

Tedaj reče gospa: „Nu, naj pa bo!“

Niti vedela nisva, kako sva prišla iz sobe. In kar nič nisva napravljala, kar v naglici sva se poročila, da bi naju morda gospa ne razločila.

Dolgo se je srdila na gospoda: „Kako si me prevaril!...“ očitala mu je. „Tega ti ne morem odpustiti, kako si me prevaril!“

„Ali ti — obregnila se je na me — ti pa že dobiš!“

„Naj bo, kar bo!“ — si mislim — „vzela sva se, vsaj to mi bo v tolažbo.“

(Dalje pride.)

k svojemu delu. Volilci so se možko med seboj pomenili in določili kandidate, katere so tudi volili soglasno. Tretji razred je porabil to priliko, da je hvaležnost in zaupanje skazal županu pl. Monariju in župniku B. Grči, ter ju je volil soglasno. Dobila sta oba vse glasove, vsak po 64 glasov.

Tudi v drugem in prvem razredu se je volitev izvršila v popolni edinosti, brez pritiska, soglasno. V vseh treh razredih so bili izvoljeni pristaši dosedanjega župana, toraj možje političnega društva „Sloga“.

Po dovršeni volitvi je voditelj volilne komisije pl. Monari nagovoril volilce in novoizvoljene odbornike; čestital jim je k tako vzglednemu obnašanju in soglasni volitvi. Mirno in zadovoljno so se razšli občinarji-volilci v zavesti, da so skrb za blagor občine izročili v dobre roke. —

V torek so bile volitve v Ozeljanu za novo županijo Ozeljan-Sv.-Mihel. Tudi te volitve je vodil pl. Monari. Tu je pred volitvijo nekoliko šumelo. Ni čuda, ker tu sta dve katastralni občini združeni v eno županijo, in vsaka vas ima pač svoje može in svoje težnje. Govorilo se je tudi o italijanski in narodni struji. A agitacija se je gibala vedno v mejah dostojnosti in se je tikala bolj oseb, nego načel, ali kake politične stranke.

Razne ločine volilcev drugega in tretjega razreda so se združile v enoto, katero morda najbolj karakterizujemo z nazivom demokratske stranke, — pa ne Kopačeve. Med volilci prvega razreda pa se je pokazala večina, kateri so si danes nadeli ime aristokratske stranke. Toda pomen imenovanja te in one stranke moramo meriti z našim domačim vatlom. „Soča“ se ne bo okoristila nič z izidom teh volitev. „Primorski List“ pa prihaja vedno mnogoštevilnejši v novo županijo Ozeljan-Sv. Mihel.

V Oseku se je vršila volitev starešinstva v sredo dne 13. t. m. Tu se je pojavilo zopet staro nasprotstvo med Vitovljem in Osekom. Razumnim možem se je posrečilo pomiriti nasprotne duhove. Dogovorjeno je bilo, da se vzajemno voli pol starešin iz Vitovlja in pol iz Oseka.

Udeležitev je bila skoraj do enega moža enako številna kakor v Šempasu in Ozeljanu. Volitev je tudi tukaj vodil g. pl. Monari. Žal, da je bilo tukaj premalo stolov. Kandidatov je bilo nekoliko več, nego starešinskih sedežev, zato precejšen boj za nje. Konečno so se volilci še precej zložili. V tretjem in prvem razredu se je izvršila volitev soglasno, v drugem pa je bilo nekaj glasov razcepljenih. Konečni izid je sploh razvoljen. Če odštejemo enega ali dva izvoljenca, so vsi drugi pristaši bivšega deželnega poslanca g. Josipa Faganela, vsaj toliko, da ga bodo volili županom. Med starešini bo imel „Primorski List“ največ naročnikov.

Iz Sovodenj. — (Žrtev alkohola.) — Kak prijatelj človeškega zdravja je alkohol in kake žrtve zahteva, zlasti pa nesrečno žganje, ako se ga kdo preveč navzije, nam je pojasnilo že nešteto slučajev, katere se čita v časopisih, in nam pojasni tudi ta-le slučaj, ki se je pripetil minul teden pri nas. — V naši občini je namreč živel mož ne prav visokih let, katerega je morala občina podpirati. Ta človek — pri nas so mu pravili „Zije“ — bi bil gotovo še krepak in zdrav mož, da bi ne bil tako strasten žganjepivec, vinopivec, sploh alkoholist. Vse, kar si je zaslužil, kar je dobil od dobrih ljudi, vse je dal za žganje, katerega bi pognal po grlu, če bi ga še toliko dobil. Ni nobeno čudo torej, da je bil prav zagorelo-rdečega obraza, in se mu je že od daleč poznalo, da mora biti v notranjosti ves sežgan. Imel sem nekoč priliko ga videti, kako ves srečen je držal stekleničico žganja v roki, jo naenkrat nagnil in že hrepenel po drugi. Ah, strup, strup je to za-te, sem si mislil. Minuli petek, pravili so, se ga je spet prav pošteno navlekkel, in tak je šel spat.

Drugi dan pa so ga našli skoro mrtvega in ni mogel več govoriti. Poklicali so hitro duhovna, kateri pa ni mogel pri njem nič opraviti, kakor da ga je mazilil s sv. oljem, in kmalu nato je umrl. Obraza je ostal seveda vseeno zagorelega. Ko je bil še ne en dan na parah, uredil je tak smrad po stanovanju, da ni bilo obstati. Telo, od alkohola vse sežgano, je jelo skoraj razpadati, vse se je cedilo od njega in nikdo ni mogel v sobi prestat. Takega pogreba še nismo videli v Sovodajah. Križ in duhovnik kakih 40 korakov pred krsto, pogrebci, ki so ga nesli, so si pa nos tiščali, zadek seveda ni bilo spot kakih 50 korakov nobebega. Celo pot pa se je iz krste cedilo, smrad, da ni bilo prestat. Tudi v cerkev seveda ga niso nesli, ampak je duhovnik blagoslovil truplo na cerkvenem pragu.

Ta je bil res žrt nesrečnega alkohola, kateri se vedno bolj širi tudi pri nas Slovencih. Nezmernost si pridobiva vedno več prijateljev, katera je res velika rak-rana na našem ljudstvu. Ne samo, da se mora alkohol drago plačevati, ampak se mu tudi ljubo zdravje žrtvuje, katero moramo nad vse čuvati. Le pogledjmo v našo okolico. Celi teden ti ne bo pil vina, se bo mučil, potil, delal kot živina; pride pa nedelja, se ti ga pa tako naleže, da meri cesto po čez in po dolgič. Drugi dan pa na vse zgodaj ga žeja in hiti v škaf, ga glava boli, za delo ni, in tako si kvari sam z nezmernostjo zdravje. Seveda, ako ne dobi v nedeljo „bale“, se mu ne zdi nedelja. Zakaj ne bi vsaki dan, ko je bolj potreben kakor v nedeljo, po malo pil za moč, ne pa v nedeljo za celi teden! E, pamet!

To velja le nekaterim pri nas in tudi drugod, kajti da je še velika večina treznih in pametnih, se razume samo po sebi. Drugim pijancem in nezmernim alkoholom pa kličem: Pogledjte na nesrečno žrtev alkohola „Zajca“ v Sovodnjah! Antialkoholist.

Iz Plavi. — Od srede do nedelje je bival na orožniški postaji preiskovalni sodnik dr. Snider, ter zaslišaval Slovence in Italijane. Vseh te preiskave je bil, da so tri Slovence in šet Italijanov odvedli v goriške zapore. Povod preiskavi pa je bilo nasprotstvo, ki se je vnelo dne 26. junija med nekaterimi Brici in Italijani. Celo nedeljo preganjali so se Brici in italijanski delavci. Kričali so, podili se sem in tje, a do pretepa ni prišlo. Neki akordant pa se je baje šel pritožiti v Trst k italijanskemu konzulu, češ, da italijanski delavci niso varni življenja, da se jih na celi črti preganja. In radi tega se je menda tudi uvedla preiskava. Mi gotovo obojamo, da se napada mirne ljudi, če tudi so tuji. A z vso pravico pa tudi zahtevamo, da se tudi tuji, ki so prišli s trebuhom za kruhom med nas, tako obnašajo, da ne žalijo in izživajo domačega prebivalstva. In dosedaj se italijanski delavci ne morejo tožiti, da se jih je ravno v kanalski dolini radi njih narodnosti napadalo. Prosto in svobodno se gibljejo, pojejo in rjovejo, ne da bi se kdo radi tega spodtikal. Ali žaliti Slovence, jih naravnost izzivati, pretiti jim z orožjem, pa je vsekakor nevarno, ker v takih razmerah tudi kri mirnih Slovencev zavre. Italijanski delavci obnašajo naj se mirno in dostojno, kakor se jih tudi večina obnaša, pa bode mir. Zato je res skrajno potrebno, da se gotovim tičkom, ki uprav namenoma izzivajo, potem pa hrabro beže, prestržejo peruti, ker nam dolincem ni nikakor ljubo, da se naše pošteno ime blati in grdi radi ljudi, ki si z avstrijskim denarjem tešijo laško lakoto. —

Avče, 14. julija. — Ukaz in želja visoke vlade je bil uže od začetka zgradbe bohinjske železniške proge, da dotični podjetniki se morajo v prvi vrsti ozirati na prebivalstvo toliko let zapuščene revne soške doline, da jih morajo vzeti v delo, da si opomorejo po toliko slabih letih, in ako bi domačini pomanjkovali, se razume samo ob sebi,

naj bi se dalo zaslužka drugim, nedomačinom. Pri nas pa v Avčah moramo mlo gledati, kako si služijo kruha v našem kraju v Avčah drugi ljudje, podjetniki pustili so nas na cedilu in si najeli druge oddaljene vozniške in delavce, in s tem se nam godi v tej začeti krivica. Naše županstvo v Avčah bi se moralo v tej zadevi potegniti in se na dotično pristojno mesto pritožiti v blagor svojim občinarjem; zato volimo take može v starešinstvo in si volimo župana z nado, da bodo v prvi vrsti skrbeli za blagor in korist naše občine; pa kakor se vidi, nikdo se ne zgane v tej zadevi. Žalostno!

Ker imam že pero v rokah, naj omenim še to, da naši domačini se pritožujejo tu pa tam, da se jim noče dovoliti koncesije odpreti krčme v Avčah z opazko, da je lokalna ali krajevna potreba za tako obrt pokrita. Zakaj pa so dobili koncesijo za to drugi nedomačini, za takozvano barako? V Avčah so se nahajale v bolj slabih letih po štiri krčme, sedaj sta samo dve. Ako bi bila lokalna potreba v Avčah zaradi krčem pokrita, bi tuji, delavci in drugi priganjači delavcev ne prosili prenočišča in hrane okoli po vaseh pri kmetih; v kaki hiši se nahaja po 10—20 do 30 gostov delavcev. Torej ni opravičena trditev, da v Avčah je lokalna potreba radi krčem pokrita, ker tuji si morajo daleč od dela iz Avč poiskati hrano, prenočišče, pijačo in druge postrežbe. Tudi v tej zadevi bi se moralo naše županstvo boljše brigati, če ne za drugo, da bi prišlo kaj v občinsko blagajno; več krčem, več dohodka za občino. In ti, kateri so prosili za to koncesijo, prosili so le do konca zgradbe te železnice in ne za dalje; torej zakaj jih preživajo in jim ne izpolnijo prošnje? Pa svet je svet, je rekel nekda nekdo, potem je umrl.

Iz Branice, 14. julija. — (Izv. dop.) Kako ljubi verno ljudstvo, ki dobro ve, kakšni dejanski prijatelji so mu dušni pastirji, svoje duhovne, se je zopet pokazalo dne 10. t. m. pri nas v Branici, ko je naš ljubljenski dušni pastir g. M. Vales jemal od nas slovo in sicer v vezani besedi „Slovo.“ Vsem (razun znanim par zagrizenim „liberalcem“), se je brala žalost na obrazu in so se videle tudi solze žalosti in hvaležnosti zaradi toliko lepih nauk in dobrot, katere nam je v teh 16-letnih njegovih neumornih skrbi za božjo čast in za naš vsestranski blagor vedno in neoziraje se na par nehvaležnih („liberalnih“) zasleplencev nakanjal. Zdaj šele prav čutimo, kaj smo z njim vse zgubili in to tem bolj, ker radi pomanjkanja duhovnov nam naš prevzvišeni knezonadškof ne more nobenega vrednega naslednika ta čas poslati. Akoravno pa je sicer naša neodvisna kuracija majhna (380 duš) in lahka, vendar potrebuje bolj kot kakšna večja duhovnija lastnega dušnega pastirja, ker nosi vse znamenja raztrgane Slovenije na malem — namreč razdeljena je pod 3 glavarstva: Gorica, Sežana in Postojna, 4 sodišča: Vipava, Sežana, Komen in Ajdovščina, in slednjič pod 4 županstva: Erzelj, Gaberje, Štjak in Štanjel. Vsed tega ima dušni pastir tudi nekoliko več dopisovanja z omenjenimi uradi. Tudi je naše ljudstvo v svoji celoti dobro in verno; onih par zagrizenih „liberalcev“, ki gledajo cerkev le od zunaj, pa nihče in v ničemer ne poštev, ter so pravcate velike ničle! —

Našemu odhajajočemu in nepozabnemu g. kuratu M. V. pa voščimo od Boga, da bi vžival zasluženi pokoj še mnogo let v boljšem zdravju in v miru, ter se nas vbogih rev-sirot spominjal v svojih molitvah, kakor se bomo mi njega! Eden v imenu vseh poštenih Braničanov.

Rusko-japonska vojska.

Židovski listi niso nič kaj zadovoljni s Kurokijem. Mislili so, da bo kar naenkrat udaril na severno rnsko črto, ko Rusi na

*) Pesem „Slovo“ priobčimo prihodnjic, ker danes nam primanjkuje prostora. Ur.

to presenečenje ne bodo pripravljeni. Sedaj vzdihujejo: Kje je Kuroki? Še vedno ni poročila o Kurokijevem glavnem napadu na Ljaojan. Sedaj ne bo več presenetil Rusov, obratno Rusi ga pričakujejo že za utrbami. Ako se posreči Kuropatkinu koncentrirati svojo armado pri Ljaojanu, predno Japonci izvrše napad na to točko, tedaj je popolnoma v njegovih rokah spustiti se v bitko ali pa umikati se proti Mukdenu.

Sploh so pa brzozjavke z mandžurskega bojišča tako temne, da nihče prav ne ve, kaj nameravata nasprotnika. Ali Kuroki resno prodira proti Ljaojanu, ali pa hočejo Japonci se z vso silo vreči prej na Daščavo, Niučvan, Hajčen, ali pa Kuroki prodira severo-vzhodno, da razcepi rusko brambo na zahodnih točkah.

Končno bodo pa Japonci vendar spoznali, da so ta njih načrt Rusi tudi spoznali in da bodo končno razstrene le japonske moči, dočim se Rusi z umikanjem vedno bolj združujejo, a pri umikanju zadajajo vendarle Japoncem znatne izgube, kar bodo Japonci šele pozneje britko čutili.

Brzozjavka iz Petrograda 13. julija se glasi: Generalni štab objavlja naslednje: Po poročilih iz japonskega vira, ki so došla generalnemu štabu ces. namestnika Aleksejeva, so Japonci v noči 11. tek. m. naskočili ruske portarturske postojanke, a so bili z velikanskimi izgubami odbiti. Težko je vsaj približno določiti velikanske izgube sovražnikove, ki znašajo, kakor kaže, velikansko število 30.000 mož. Pozneje je došla še ena brzozjavka, ki pravi, da objava generalnega štaba potrjuje poročilo, da so Japonci v noči 11. tek. meseca izgubili 30.000 mož.

Upoštevati je, da imajo v vojski sedaj vsa druga modernejša „uničevalna sredstva“. Ako pa je resnična ta vest, tedaj pomenja skoro popolno rusko zmago proti oblegajočim Japoncem. Izgube 30.000 mož bi Japonci ne mogli tako hitro preboleti, ali pa bi morali opustiti vse operacije proti severu Mandžurije; posledica pa bi bilo, da bi jih potem za hrbtom napadel Kuropatkin. Pripravljeni moramo biti, da bodo Japonci svoj poraz odločno tajili. Verjetna bi bila vest, ako so Japonci zašli na podzemsko mine, ki so položene okoli Port Artura, in da so razstreliva napravila take silne izgube med njimi.

Brzozjavka iz Pariza z dne 13. julija se glasi: V noči 11. t. m. se je Japoncem posrečilo zasesti dve važni točki pred Port Arturom, vendar se je zasedanje teh dveh točk pokazalo dvomljive vrednosti, ker so Japonci morali premeniti svoj generalni načrt, da preprečijo ponovitev velikih izgub, katere so jim zadele razstreljene mine.

Berolinski „Lokalanzeiger“ poroča iz Tiencina z dne 13. t. m.: En ruski infanterijski bataljon je osvojil neko pozicijo zahodno od Port Artura, katero so Japonci predvčerajšnjem zasedli.

Londonske „Times“ piše, da so napravili Japonci štiri milje pred Port Arturom zemljske nasip in postavili topove.

Londonsko-rimske sanje, da bi bili Rusi sami uničili nekaj ladij, med njimi „Retvizana“, se tudi ne potrjujejo, pač pa poročajo iz Petrograda: Tu se razširja vest, da je portartursko rusko brodovje srečno ušlo iz luke ter plove v smeri proti korejski morski ožini.

Iz Čifu pa poročajo: Neka ruska bojna ladja je prodrla skozi blokado japonskih ladij ter ušla Japoncem. Dasi-ravno so jo zasledovali. Iz Šangaja brzozjavljajo, da Japonci ne pričakujejo portarturskega padca pred koncem julija.

Pariz, 14. julija. „Eho de Paris“ priobčuje podrobnosti o strašnem japonskem porazu pred Port Arturom. Glavni naskok Japoncev se je izvršil v nedeljo na utrdbo št. 3. Japonci so po poizvedovalcih poizvedeli, da je ruska utrdba blizu železnice, nedaleč od Port Artura, in da je baje slabo utrjena. V zadnjem času so pa Rusi pred to utrdbo položili 30 min, katere so v odločilnem trenutku pod Japonci pognali v zrak. Japonci so v združeni koloni naskočili utrdbo. Tudi ruske baterije so jim zadale velikanske izgube.

Petrograd, 14. julija. Kuropatkin stoji v Daščavu in je pripravljen z največjimi žrtvami se upreti Japoncem in obdržati Daščavo. Kuropatkin je vojakom naznanil, da so Japonci pred Port Ar-

tutom imeli velikanske izgube in da so vse zahodne pozicije pri Port Arturu Rusi zopet zavzeli.

Čifu, 14. julija. Japonski general Oku koraka s 50.000 možmi proti Dašičavu. Rusi imajo ondi 30.000 mož. Pričakuje se ondi velike bitke.

Domače in razne novice.

Za „Šolski Dom“ so plačali pred-sedništvu: Ušaj Josip, kurat v Batah 10 K; Anton Trpin, krčmar v Podgori 2 K; Franc Črv, vikar na Grahovem 6 K; dekan in kaplana v Cerknem za junij 6 K; Ignac Leban, župnik v Batujah, tretji rok ustanovnine 50 K; dr. Andrej Pavlica, stolni vikar v Gorici, tretji rok ustanovnine 40 K; Lavoslav Abram, šolski voditelj v Gorici, nabral navržka za „narodni kolek“ 5 K 36 h; Ivana Andlavec, trgovka v Gorici 1 K; neimenovana oseba v Gorici za uboge otroke „Š. Doma“ 10 K; g.a. Sedlaček namesto vstopnine k veselici koncem s. leta 2 K; družba „Slovenska beseda“ v Gorici 2 K 37 h; Josip Ivančič, profesor v Gorici, na saldo tretje ustanovnine 100 K; Matvejevič v Gorici 24 K; Frančiška Anderlič, služabnica v Gorici 2 K; Ivan Berbuč, deželni poslanec in odbornik v Gorici 25 K; F. O. v Gorici 4 K.

Mesečnino za junij so plačali v Gorici gospodje: Leopold Bolko, veleposestnik in deželni poslanec 10 K; Jakob Čebular, profesor na c. kr. realki 3 K; Fran Čufer, krojaški mojster 2 K; Ivan Drufovka, trgovec 2 K; Fran Finžger, c. kr. okrajni šolski nadzornik 4 K; Josip Fon, deželnosodni tajnik 2 K; Miha Gabrijelič, deželnosodni svetnik 2 K; Anton Gvajz, profesor na c. kr. izobraževališču 2 K; Hedžet in Koritnik, trgovca 2 K; J. G. v Gorici 3 K; Anton Jakončič, veleposestnik in deželni poslanec 2 K; Emil Kavčič, deželni uradnik 2 K; Alojz Kovačič, kaplan in katehet 2 K; Josip Ličan, knezondškofijski tajnik 3 K; Ivan Mercina, vadnični učitelj 2 K; Gustav Novak, profesor na c. kr. gimnaziji 2 K; dr. Anton Papež, asistent na c. kr. kmetijskem kemičnem poskuševališču 2 K; dr. Fran Pavletič, odvetnik 5 K; Filip Pečenko, kavarnar 2 K; Ivan Pirjevec, c. kr. višji računarski svetnik 2 K; Svetoslav Premrou, uradni vodja „Centralne posojilnice“ 2 K; Fran Setničar, vodja v „Alozijičevšču“ 2 K; Fran Sivec, vadnični učitelj 2 K; Andrej Tabaj, katehet 2 K; Josip Zornik, trgovec 2 K; dr. Fran Žigon, profesor bogoslovja 2 K; Fran Žnidaršič, profesor na c. kr. gimnaziji 2 K. — Dalje gospe in gospodične: Havel Štefanija 40 h; Marija Kopač, svečarjeva 5 K; Karola Kaučič, trgovčeva 2 K; Antonija Hrovatin, nadučiteljica 2 K; Irma Fon, deželnosodnega tajnika 1 K; Avgusta Šantel, profesorjeva 1 K; Milena Papež, asistentova 1 K; Gizela Finžger, okr. š. nadzornika 2 K; Berta Pavletič, odvetnikova 2 K; Klančič, učiteljica v Podgori 1 K.

Letnino so plačale g.čne in gospe: Ivanka udova Dekleva 2 K; Amalija Drufovka, trgovčeva 2 K; Pavla Koren, trgovčeva 4 K; Terezija Mercina, učiteljica 2 K; Antonija Poveraj, krojaškega mojstra 2 K; Adela udova Strel 2 K; Jelica Dekleva 1 K; Lavra Dekleva 1 K; Ivanka Drufovka 2 K; Klementina Hrovatin, učiteljica 2 K; Eliza Makuc, učiteljica 2 K; Gabriella Mercina, učiteljica 2 K; Alice Kornmüller, učiteljica 2 K; Ana Komel, učiteljica 2 K; Julika Šusteršič, učiteljica 2 K; Ruža Lukan, učiteljica 2 K; Katarina Podgornik, učiteljica 2 K.

Naše upravnistvo je prejelo: Ker se ni mogel udeležiti konecletne veselice v „Šolskem Domu“ darujec Ajdovec 6 K. Srčna hvala vsem darovalcem, pa obilo posnemalcev!

Zrelostni izpit na tukajšnji c. kr. gimnaziji se je vršil od dne 10. do 13. t. m. Od 14 slovenskih osmošolcev se jih je oglasilo 11, trije so odstopili. Vspeh skrajno šibek in sicer kakor sledi: Prvi red z odliko: Janko Bratina z Odlice. Prvi red: Franjo Boškin iz Pevme, Karol grof Attems iz Podgore, Josip Soban iz Vrtojbe, Franjo Ulaga iz Kanala. Na dva meseca jih je padlo šest. — Od Italijanov so izdelali sledeči: Peter Bonne, (z odliko), Ivan Bresca, Josip Brumat, Josip Canetti, Ivan Gironcoli, Ivan Claucig, Herman Marcuzzi, Ivan Marinaz, Fran Strukl in Adelki Pojani. Na dva meseca je padel eden. Nemci so bili trije: Julij Albert (z odliko), Ivan Kaznačič (prvi red), eden padel za celo leto.

Izid zrelostnih izpitov na c. kr. ženskem učiteljskem v Gorici dne 13. julija 1904. — Z odliko so izpit napravile sledeče g.čne kandidatkinje s slovenskim in nemškim učnim jezikom: Michel Justina, Milost Marija, Pešelj Marija, Smid

Matilda in Znanec Marija. — Zrelimi pri-poznane s slovenskim in nemškim učnim jezikom so bile sledeče g.čne kandidatkinje: Borštnik Ivana, Daneu Antonija, Job Neža, Savnik Blandina, Slemenšek Irena, Troha Marija in Zalar Marija. — Zrelimi pripoznane s slovenskim učnim jezikom so bile sledeče g.čne kandidatkinje: Bole Viktorija, Brezavšek Katica, Čokl Ida, Delak Pavla, Furlani Olga, Gaspari Klementina, Jamšek Marija, Mazi Uršula, Murovec Amalija, Posega Josipina, Repič Marija, Schwinger Justina, Slokar Angela, Sosič Ana, Stipančič Franja, Stres Ema, Vičič Ljudmila. — Dve g.čni kandidatkinji ste bili reprob. na dva meseca.

Letno poročilo c. kr. realke v Gorici prinaša na prvem mestu razpravo o razmerah v višinah v vzhodnih planinah, spisano po prof. Ot. Sigmundu, na drugem mestu ravnateljevo poročilo, iz katerega posnamemo sledeče podatke: Koncem šolskega leta 1903—04 je bilo na zavodu 387 javnih učencev, in sicer 128 Slovencev, 200 Italijanov in 57 Nemcev, 1 Hrvat in 1 Čeh. Od teh je bilo 14 odličnih, 254 jih je imelo prvi, 64 drugi, 11 tretji red, 39 jih je dobilo popravljavni izpit iz jednega predmeta, 5 jih ni bilo izprašanih. Po veroizpovedanju je bilo 369 rim. katoličanov, 9 izraelitov, 7 protestantov, 1 pravoslavne vere in 1 brezverec. Šolnina je znašala na tem zavodu 14.765 K, štipendistov je bilo 18. Neverjetno in nerazumljivo je, zakaj je na tem zavodu tako malo odličnjakov; v celni višji realki je le eden odličnjak. Takih neugodnih rezultatov ni menda v celni Avstriji. To kaže jasno, da na tem zavodu morajo biti v obče nenaravne in nezdrave razmere. — Isto potrjujejo sprejemni izpiti na tem zavodu za prihodnje šolsko leto, ki so se vršili te dni. Od 66 učencev, ki so se prijavili za vsprejem, zavrženih je bilo nič manj kot 22, torej cela tretjina, in kakor pravijo, vsi razen enega radi nemščine. Izpraševala sta učence dva trda Nemca, katerih otroci niso razumeli, katera ne umeta materinega jezika izpraševanih otrok, katerima ne bi se smela poveriti tako delikatna in za marsikatero otroka in njegove roditelje usodepolna naloga. Namesto, da bi blazili trdobe in bremena, katera nam nalagajo nemške srednje šole, izvajajo nasproti nam in našim otrokom posledice nezdravega in nesposobnega učnega sistema do skrajnosti. Zato se pa oglasimo pri avstrijski vladi, kateri davke plačujemo in vojake dajemo, naj izpolni svojo dolžnost do avstrijskih državljanov, četudi so slovenske narodnosti, naj jim da narodne srednje šole, kakor jih daje Nemcem in drugim. Državljanima imamo pravico to zahtevati, in država ima dolžnost to izpolniti. Težkoče in ovire, kakor tudi ogromna gmotna škoda, katero nam provzroča sedanji učni sistem, ki ima za slovenske otroke le nemške srednje šole, je neopravičena, in vlada ima sveto dolžnost odvzeti nam to breme ter odpreti nam srednje šole na edini zdrav podlagi materinega kot učnega jezika, kajti državljani imamo pravico do omike, in sicer po najkrajši in najlažji poti, po naravni poti narodnega srednjega šolstva. Od te zahteve ne odnehamo, dokler se nam ne izpolni.

Mestni inženjer Pompej Bresadola izdal je posebno brošuro, ki ima namen dokazati potrebo zgradbe posebnega zavoda za pelagrozne v naši Furlaniji. Začetkom opisuje to grozno bolezen, ki je doma v severni Španiji, zapadni in južni Franciji, gorenji in srednji Italiji, v nekaterih južnih pokrajinah avstro-ogerske monarhije in v Rumuniji. Pravi dalje, da v Italiji napade ta pošast nad 100.000 ljudi in zahteva na leto do 3500 žrtev. — Kar se tiče te bolezni v naši državi, nahaja se le na južnem Tirolskem in v Furlaniji, izključljivo le med Italijani. Bresadola povdarja, da vsak narod ima svoje napake, in bolje je take napake očitno priznati in skrbeti za to, da se odstranijo, nego jih zakrivati. Ko bi hotel kdo očitati pelagro Italijanom, se ga lahko zavrne, da druge narode tarejo pa druge napake, n. pr. alkoholizem, čegar posledice so jednake onim povzročenim po pelagri. Naši zdravniki trdijo sicer, da v Furlaniji je 600 pelagroznih med 74.000 prebivalci, toda mestni inženjer je uverjen, da jih mora biti nad 1000; največ jih je v červinjskem in trziškem okraju, v prvem 19 od tisoč vsega prebivalstva, v drugem 34 od tisoč.

Gospod inženjer govori dalje o uzrokih te grozne bolezni in sredstvih, ki so namenjena v to, da se bolezen zabrani, in o takih, katerim je namen že napadene nesrečnike ozdraviti. Med zadnja sredstva vsteva zdravstvene gostilne in zavode za pelagrozne (pellagrosari). Zdravniki v Furlaniji so se izrekli proti sredstvom druge vrste in so le za zdravstvene gostilne, kjer dobivajo pelagrozni zdrava in

tečna jedila; a inženjer Bresadola oporeka tem nazorom in temu nasprotstvu proti pelagroznicam in navaja mnogo večakov iz Italije, ki so istega mnenja kakor on, kaže na skušnje, ki so se nabrale v šestih že obstoječih pelagroznicah, ki tudi govore za njegove nazore, ter končuje v nadi, da se v kratkem zgradi v Furlaniji tak zavod, potem ko je cesar podaril v ta namen že 40.000 K, ki so obrestovano naložene pri goriški hranilnici „Monte di Pietà“. Seveda pričakuje tudi pomoči od dežele, države in interesiranih občin.

Ideja ni sicer nova, pa zdrava, in hvalevredno je od g. inženjerja Bresadola, da jo ponavlja ter širi prepričanje o potrebi in izvršitvi te ideje. Od naše strani pozdravljamo celo prizadevanje g. mestnega inženjerja, in gotovo ne boče od te strani nasprota proti takim nameram; toda g. inženjerju bi povedali radi pri tej priliki na uho, da eksistuje na svetu še drugovrstna pelagra, — nevednost, katera je internacionalna in katero se prepodi s pomočjo šolskih zavodov. Naj bi g. inženjer povedal gospodom na magistratu, da mi goriški Slovenci moramo vzdrževati v mestu sami s svojimi sredstvi šolske zavode in da gospodje mestni očetje zametavajo rajše leto za letom tisočake in tisočake brez vsakega haska in le z namenom, da bi Slovincem kljubovali, namesto da bi jih dali v pomoč in podporo nam, ki moramo napeti vse naše moči do skrajnosti, da obvarujemo našo mladino pred pelagro nevednosti.

„Centralna posojilnica“ v Gorici nam sporoča sledeče prometne številke za dobo od 1. januarja do 30. junija 1904. Števila v oklepajih veljajo za 31. december 1903. Denarni promet v prvi polovici leta K 1.984.118,52. Hranilne vloge, stanje koncem junija K 976.069,80 (807.434,31); posojila K 763.982,64 (678.981,21); tekoči račun K 189.560,79 (K 142.614,90). Hranilnih vlog se je v tekočem letu vložilo K 816.429,70, dvignilo pa K 147.794,21; posojil se je dalo K 138.606,05, vrnilo pa K 53.604,62; vplačil v tekočem računu je bilo K 524.791,14, izplačil pa K 571.738,03, torej je znašal promet v tekočem računu K 1.096.528,17.

Akademsko ferljalno društvo „Adrija“ naznanja, da bo imelo svoj II. redni občni zbor dne 30. t. m. ob 9. uri predpoludne. Vse drugo se objavi pravočasno. Vabijo se vsi člani, starešine in ustanovniki, da se udeležijo tega občnega zbora polnoštevilno. Posebno pa vabimo vse gg. obiturijente, da pristopijo ta dan našemu društvu. Vsi gostje dobrodošli!

Strašna nesreča. — Katarina Hvala, 78-letna uboga vdova, stanujoča v ulici Orzoni št. 9, je včeraj kurila v svoji kuhinji z mizarskimi ostružki (oblanjem), ki so bili po kuhinji raztreseni. Ogenj se prime raztresenih ostružkov in udovine obleke, ki je bila v hipu vsa v plamenu. Tekla je na dvorišče, kjer so jo sosede polivali in skušali ogenj pogasiti, pa zaman. Obleka je vsa zgorela in koža se je luščila od mesa. Žena je vsa črna od opeklin in na nekaterih mestih je meso suho in trdo kakor oglje. V tem strašnem stanu so prenesli revo v žensko bolnišnico.

Nevarno se je ostrelil v Gorici Ferdinand Juch, davčni uradnik v pokoj, rodom iz Kobarida. Družinske neveselčnosti, stalna boleha in po sedanji vročini zvišana nervoznost so ga dovedle do sklepa, da si hoče življenje vzeti. Včeraj predpoludne si je pogнал na svojem stanovanju, Via Corno št. 20, iz revolverja eno kroglo v usta, tri pa nad sence. V krvi ležečega ga je našel zdravnik dr. Breclj, ki ga je vmil, povezal in spravil v bolnišnico, kjer so mu izdrl tri krogli. Ona, ki je našla pot v usta, mu je zdrobila desno čeljust, in je niso še izvlekli. Zdravniki upajo, da ga ohranijo pri življenju.

Utopljenec. — Dne 12. julija našli so pod Ročinjem v Soči truplo, katero so potem prenesli v mrtvašnico v Ročinj. Doznalo se je, da je utopljenec 25-letni mladenič Šime Koršul, doma iz Selca (Vinodol), Kotor (okraj) Crkvenice v hrvaškem Primorju. Rajnik je ponesrečil v nedeljo 3. julija, ko se je pod noč vračal iz Ročinja na Log, ker od takrat so ga pogrešali. Pokopan je bil na pokopališču v Ročinju.

Strelna ubila učenca. — V sredo zjutraj deževalo je malo po Bukovici, ko so hodili otroci v šolo. 12-letni Janez Gregorič in 10-letni France Mihelj sta šla skupaj v šolo; ker je začelo bolj gosto deževati, vmaknila sta se v hišo Gregorja Arčona. Toda kmalu se je zaslislal rahel strel — in strelna je udarila po dimniku v hišo, vrgla na tla oba otroke in gospodinjo. Gregorič je bil koj

mrtev, Mihelj in gospodinja sta se pa zavedla. — Ob istem času je strelna udarila na Vogerskem v nek hlev ter omamila nekega bliže stoječega otroka.

Sklep šolskega leta. — Na c. kr. pripravništvu za učiteljske v Podgori pri Gorici končalo je šolsko leto 1903—1904 dne 15. julija. — Prihodnje šolsko leto se prične dne 16. septembra. V ta zavod se sprejemajo krepki in zdravi dečki, ki so dosegli 14 ali vsaj 13½ let svoje starosti in so dovršili z dobrim uspehom ljudsko šolo ali pa kak razred srednjih šol ter se želijo posvetiti učiteljskemu stanu. Podrobnosti glede vpisovanja za vstop v ta zavod se pravočasno objavijo. —

V Tolminu je pogorel, kakor se nam poroča, preteklo nedelje v času sv. maše od 10. do 12. ure predpoludne gosp. drž. poslanec Oskarju Gabrščeku mlin in žaga na Tolminki, ne da bi bilo gasilno društvo, kakor se sliši, za to kaj vedelo, dasi živa simpatijo tudi od hranilnice in posojilnice tolminske.

Strelna. — 11. t. m. tresčilo je pri Škrbini, pri tako imenovanih Železnih vratih, v grič, nasajen z bori. Požar velikansk, škoda velika. Gorelo je kake 3 do 4 ure. — V občini Škrbini ubila je strelna baje dva vola.

Na znanje. — Mogoče je še kateri, ki bi želel dobiti knjigo „Za resnico“. Tem naznanjamo, da se jim ne more ustreči, ker je knjiga posla.

Slovo in zahvala. — Povodom moje dolgotrajne mučne bolezni sem dobil od številnih mojih prijateljev duhovskega in svetnega stanu toliko sočutnih pisem in posetov, zlasti pa zdaj ob mojem stalnem umirovljenju, da se ne morem vsem in vsakemu posebej dostojno zahvaliti, ter rečem ginjen po tolikem sočutju vseh p. n. gospodov: Bog Vam plati stotero tukaj in tam! —

Obenem javim tem potom vsem bližnjim in daljnim prijateljem, da se z dnem 20. julija t. l. stalno naselim v Št. Petru pri Gorici, kamor naj oni naslavljajo odsihmal svoja morebitna pisma name. Sicer pa je moje tačasno zdravje še prilično povoljno, za kar se imam zahvaliti poleg božje previdnosti, ki je vstvarila zdravnike in zdravila, še posebno veleučnemu specialistu za srčne bolezni, gospodu dr. Karolu Knöpfelmacherju h. št. 9 na stolnem trgu v Gorici, ki se ni strašil neumornega truda pri tem mojem zdravljenju. Vsled tega se čutim obvezanega omenjenega gospoda v enačih (srčnih) boleznih vsakteremu z dobro vestio priporočati. H koncu se tudi zahvaljujem g. dr. Pavlu Lučiču, okrožnemu zdravniku v Vipavi, ki je vselej rad v kritičnih momentih te hude bolezni k meni prihitel ter mi polajšal hude bolečine in odstranil nevarnost. Bog plati obema gospodoma! —

V Brancici, dne 14. julija 1904.

M. Vales, umirovljeni kurat.

Dognano je, da so obče priljubljene in vsestransko razširjene »kapljice sv. Marka«, mestne lekarne v Zagrebu. Markov trg, najpotrebnejše v vsaki hiši. Podati se jih more bolnikom kot prvo pomoč, zdravim pa v odvrnitve bolezni. Zato pa opozarjamo p. n. gg. čitatelje na današnji oglas »Mestne lekarne v Zagrebu, Markov trg, na 4. strani.

Imenovan okus kave dosežeta s primestanjem
Vydrove žitne kave
POSKUŠITE! — Vzorec dragovoljno.
Polnina 5 kg pošljite 4 K 50 h franco.
„DOMACI PRIJATELJ“
ravn. odn. odn. mest. trgov. mest. mest.
Vydrove žitne kave, Jilka, kava, Prager, 1911.

Vabilo.

Podpisani je poleg gostilne g. Fr. Maraza pri Sočinem mostu napravil gredice v kleti za rejo *champignonov* v veliki meri, in sicer v vsakem letnem času. Da bi si prijatelji napredka to zanimivo rejo lahko ogledali, sem pripravljen prihodnjo nedeljo, t. j. jutri dne 17. julija, od 8. ure zjutraj naprej do večera svoje champignonske gredice z gobami vsakemu pokazati in delovanje razložiti.

Odbor za rejo champignonov na ravno ta dan priredi *koncert a godbo in petjem* v zgoraj imenovani gostilni, pri katerem bo svirala godba c. kr. pešpolka št. 47 od 4. ure popoldne pa do 10. ure zvečer. Vstopnina za gospe 1 krono. K obilni udeležbi vabi v imenu odbora

Anton Sekula.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Šolskega doma“.

Zahvala.

Podpisani si štejejo v dolžnost izreči tem potom najpristrčnejšo zahvalo gosp. dr. Antonu Breclju za svoj požrtvovalni trud pri zdravljenju nevarne bolezni davice in pljučnice (Croup, bronchite) in za rešitev gotove smrti naše ljubljene hčerke Marije.

Gorica, 12. jul. 1904.

Stariši Spassapan,
ulica Croce št. 6.

Veteransko društvo v Sovodnjah

priredi
v nedeljo dne 24. t. m.
ob 6. uri pop.

JAVNO

TOMBOLO

pri kateri sodeluje
vojaška godba

z naslednjimi dobitki:

Činkvina R 80
Tombola R 160

Pred in po tomboli

VELIKI PLES

Vsaka srečka 40 h
Vsak ples - - 20 h

Razsvetljava „Acetylen“
Zvečer umeteljni ognji

K najobilnejši udeležbi uljudno vabi
odbor.

PRAKTIKANT (PICCOLO) za kavarno „Central“.

Vešč mora biti slovenskega, laškega in deloma nemškega jezika.

Anton Kuštrin

Gospod i ulic. h. šte. 25,

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboji Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3 4, 5. Več vrst riža. Miljsveče prve in druge vrste, namreč po 1/2 kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družba sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Jakob Miklus,

trgovec z lesom in opeko, zaloga vsakovrstnega trdega in mehkega koroškega in kranjskega lesa ter pohištva,

v Pevmi,

za Soškm mostom, p. Gorica, priporoča p. n. občinstvu svojo bogato zalogo, ter na novo otvoreno

podružnico

na voglu prišedši od Soškega mosta proti Gorici v hiši g. Fogarja h. št. 42.

V delavnici se izdelujejo vsa v sodarsko in kolarsko stroko spadajoča dela, in postrežba z lesom po najnižji ceni. —

Pri svetem Antonu Padovanskem

NOVA ZALOGA

cerkvenih oblek in nabožnih stvari.

Trst, Via Muda vecchia št. 2 (za mestno hišo)

Dobi se bogata izbira pianet, dalmatik, pluvial, humeral, roketov kvadratov, kolarjev Leo, prsnikov, misalov, brevirjev, ritualov, diurnov in nešteto nabožnih različno fino vezanih knjig, svečnikov, križev, svetilnic, kelihov, ciborjev se srebrno kupo.

Jedina zaloga za celo Primorje kipov o vsakovrstni velikosti in kvaliteti, umetniško delo v romanskem kartonu, priporočljivih posebno za vlažne cerkve.

Zaloga sveč iz čistega čebelnega voska kakor tudi mešane sveče I. in II. vrste, podob, vencev, križev in svetinj vsakovrstnih.

Lastna izdelovalnica palm iz umetnih cvetlic in vsakovrstnih drugih del spadajočih k bogočastju, izvršijo se vezanja (ricami) najfinejša za zastave, pregrinjala i. dr.

Popravlja se vsakovrstne stvari za ceno, pri kateri je izključena vsaka konkurenca.

Naročitve se izvršijo točno in hitro.

Ob nedeljah in praznikih je prodajalnica zaprta.

Z odličnim spoštovanjem

Anton J. Vogrič.

Anton Ivanov Pečenko, Gorica

Velika zaloga

pristnih belih in črnih vin
in lastnih in drugih priznanih vinogradov.

Dostavlja na d. m. in razpošilja o žel. z l. na vse kraje avstro-ogrske monarhije v sodih od 56 l na rej. N. zahtevo pošilja tudi uzorce.

Zaloga piva

„Delniške družbe združenih pivovarov Zalec-Laški Trg in plzenskega piva „Pravda“ iz sloveče češke „Mešanske pivovarne“.

Zaloga ledu, katerega se odaja le na debelo od 100 kg. napej.

Cene zmerne. Postrežba poštena in točna.

Zdravje je največje bogastvo! Kapljice sv. Marka

Te glasovite in ne nadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni. Posebno odstranjujejo trganje po kosteh, nogah in rokah ter ozdravijo vsak glavobol. One delujejo nedosegljivo in spasonosno pri želodčnih boleznih, ublažujejo katar in izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Te preženezo velike in male gliste ter bolečine po teh provzročene.

Tudi delujejo izborna proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih ter „koliko“ in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in od te izvirajoče boleti.

Te kapljice so najboljša sredstvo proti bolezni na maternici in „madroni“, in zato ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši.

Dobivajo se samo v „Mestni lekarni v Zagrebu“. Naročuje se edino in točno le pod naslovom:

„Mestna lekarna“, Zagreb, Markov Trg št. 40, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot en ducat (12 steklenic) se ne pošilja. Cena je naslednja in sicer franko na vsako pošto:

1 ducat (12 steklenic) K 4.— h	4 ducat (48 steklenic) K 14.— h
2 „ (24 „ „ „ 8.— „	5 „ (60 „ „ „ 17.— „
3 „ (36 „ „ „ 11.— „	

Priznanih pisem imam na tisoče, da jih ni mogoče vseh tukaj ponatisniti, zato navedem imena le nekaterih gospodov, ki so s posebnim vspehom uporabljali kapljice sv. Marka, ter popopoma ozdravili: Iv. Barentinčič, učitelj Janko Kišur, kr. nadlogar; Štefan Barčič župnik; Ilija Manič, opančar; Sofija Vuhelič, šivilja; Jožef Seljanič, kmet itd. itd

Mestna lekarna

Zagreb,

Markov trg št. 40, poleg cerkve sv. Marka.

Vstanovljena l. 1360.

Kapljice sv. Marka.

Krojaška zadruga

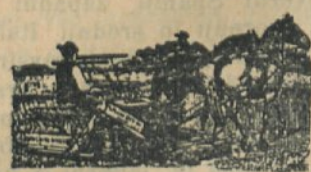
Gorica, Gosposka ulica 7,

naznanja,

da prodaja oblačila za dame in gospode, Perkale, Zephyr in drugo manifakturno blago posebno za spomladni in letni čas, blago vseh kakovosti in po najnižje mogočih konkurenčnih in stalnih cenah.

Vzorec najnovejše izbire se na zahtevanje pošiljajo brezplačno in poštne prosto.

Ivan Schindler, Dunaj III., Erdbergstrasse 12.

pošilja že veliko let dobro znane stroje vsake vrste za poljedelstvo.

Mline za sadje in grozdje, stiskalnice za sadje in grozdje, škropilnice, poljska orodja, stiskalnice za seno, mlatilnice, vitle, trijerje, čistilnice za žito, luščilnice za koruzo, slamoreznice, stroj za rezanje repe, mline za golanje, kotle za kuhanje klaje, sesalke za vodnjake in gnojnice, vodovode, železne cevi, svinčene cevi. Od sedaj po zopet zdatno znižanih cenah!

Ravno tako vse priprave za kletarstvo: medene pipe, sesalke za vino, gumijeve in konopljene cevi, gumijeve ploče, stroj za točenje škrinje za led, stroje za sladoled, priprave za izuževanje sodovke in penečih vin, mline za dišavo, kavo itd.; stroje za izdelovanje kloba, tehtnice za živino, tehtnice na drog, stebarske tehtnice, namizne tehtnice, decimalne tehtnice; železno pohištvo, železne blagajne, šivalne stroje vseh sestav, orodja in stroje vsake vrste za ključavničarje, kovače, kleparje, sedlarje pleškarje itd.

Vse s večletnim jamstvom!

Po najugodnejših plačilnih pogojih, tudi na obroke!

Ceniki z več kot 400 slikami brezplačno.

Prekupci in agentje zaželeni.

Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku.

Piše naj se naravnost:

Ivan Schindler,

Dunaj III., Erdbergstrasse št. 12.